

2003-cü il iyunun 16-sı səhərin gözü Lənkəranın Şağlaser kənd sakinləri üçün qara xəbərlə açıldı. Ağadadaş kişinin oğlu İqbalın cəbhə bölgəsində həlak olması xəbəri böyükdən-kiçiyə bütün kənd əhlini sarsıtmışdı.

Ağadadaş kişi halal adam olub. Uzun müddət yerli təsərrüfatda sürücü işləyib, zəhmətlə dolanıb və övladlarını da bu yolla böyüdüb. Hamı onu el-oba təəssübünü çəkən, xeyrə-şərə yarıyan yaxşı insan kimi tanıyıb.

Günün ikinci yarısında Şağlaser camaatı daha bir şəhid övladını son mənzilə yola salırdı. "Daha bir şəhid" ifadəsini mən əbəs yerə işlətmədim. Şağlaserin say seçmə oğullarından Rəfael Ağayev 1988-ci ilin dekabr ayında, Asif Əsədullayev 1990-cı ilin müdhiş 20 yanvar gecəsində, Mütəllib Fərəcov isə 1998-ci il may ayının 15-də Qarabağ uğrunda döyüşlərdə şəhid olublar. İndi budur, şəhidlik qisməti boylu-buxunlu, pəhləvan cüssəli İqbalın qismətinə düşmüşdü. Kənd qəbiristanlığında baxışlar kədərli, üzlər qəmli, gözlər nəmli idi...

İqbal Həsənov 1983-cü il sentyabrın 30-da anadan olmuşdu. Tanıyanlar, bilənlər söyləyirlər ki, İqbal özünə, sözünə güvənən oğlan idi. Mayası zəhmətdən yoğrulmuşdu. Beş qardaş, altı bacı idilər. Ailədə sonbeşik olan İqbal heç kimə yük olmaq istəmirdi. Sərbəstliyə, müstəqilliyə can atırdı. Elə bu məqsədlə də orta məktəbin 9-cu sinfində təhsilini yarımçıq saxlayıb Rusiyaya qazanc dalınca yollandı. 18 yaşı tamam olanda Vətənə qayıdıb könüllü əsgər getdi. Evə ancaq xoş sorağı gəlirdi. Bir neçə dəfə komandirlərindən alınan məktublarda İqbalın nümunəvi və intizamlı bir əsgər olduğu, döyüş tapşırıqlarına layiqincə əməl etdiyi bildirilirdi. Tərxis olunacağı barədə sərəncamın verilməsinə cəmi bir həftə qalırdı... İyunun 15-də Milli Qurtuluş günü səhər erməni daşnakları atəşkəs sazişini xaincəsinə pozaraq İqbalın qulluq etdiyi Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Tərtər rayonundakı hərbi hissəsinin mövqelərini atəşə tutdular. Düşmənlə əsl ölüm-dirim mübarizəsinə girişən əsgərlərimiz ermənilərin cavabını layiqincə verərək onları susdurmağa müvəffəq oldular. İqbal bu döyüşdə fədakarlıq göstərərək, düşmən tərəfə sarsıdıcı zərbələr endirdi. Amma çox təəssüf ki, o, namərd erməni snayperindən yayına bilmədi. Düşmən gülləsinə tuş gələn İqbal Həsənov qəhrəmancasına həlak oldu. Vətən torpağı, xalqının qeyrəti uğrunda şəhid olan lənkəranlı balasının həyat yolu beləcə əbədləşdi, sonsuzluğa qovuşdu və müqəddəsləşdi...

İqbalın vəfatının düz 40-cı günündə daha bir faciəli xəbər Şağlaser camaatını sarsıtdı. Kənd qəbiristanlığı bu dəfə Milli Ordunun baş leytenantı Zaur Qubad oğlu Nurullayevi öz ağuşuna aldı.

Zauru yaxşı tanıyırdım. Düz iki il - 1994-1995-ci illərdə Şağlaser kənd tam orta məktəbində onun oxuduğu 9-10-cu siniflərdə Azərbaycan dili və ədəbiyyatı fənlərindən dərs demişdim. Zaur müəyyən xüsusiyyətlərinə görə həmyaşıdlarından

bir qədər fərqlənirdi. O, boy-buxununa, qədd-qamətinə görə sinif yoldaşlarından yaşca böyük görünürdü. Erkən siqaret çəkməyi də bəlkə bundan irəli gəlirdi. Sınıfdə ara-sıra Qarabağdan söhbət düşəndə Zaur böyüklərə məxsus ciddi görkəm alaraq: "Darıxma, müəllim, bir gün gələr, gedib ermənilərin dədəsini yandıraram!", - deyərdi.

Onuncu sınıfdə Zaur artıq öz gələcək həyat yolunu müəyyənləşdirmişdi: o, Həzi Aslanov adına Bakı Ali Hərbi Ümumqoşun Komandirlər Məktəbinə daxil olmaq fikrində idi.

Elə Zaurun öz istədiyi kimi də oldu. 1995-ci ildə orta məktəbi bitirərək hərbi məktəbə imtahan verib kursant adına layiq görüldü.

Yuxusuz gecələr, gərgin keçən məşğələlər, təlim-məşq toplantıları bu lənkəranlı balasının iradəsini heç cür qıra bilmədi. O, çətinlikləri, əzab-əziyyətləri kişi kimi dəf etməklə daha da mətinləşdi, bərkidi.

1999-cu ildə Zaur, nəhayət ki, komandir diplomu ilə birbaşa cəbhəyanı bölgəyə göndərildi. Tezliklə burada onu bacarıqlı istehkamçı zabıt kimi tanımağa başladılar. Zaur mərdliyi və şücaəti ilə həm komandirlərin, həm də əsgərlərin diqqətini özünə cəlb etdi, hamının hörmətini qazandı.

Zaur Nurullayev torpaqlarımızın tezliklə azad olunacağına inanırdı. Təəssüf ki, özü həmin günlərə qədər yaşaya bilmədi. 2003-cü il iyulun 22-də hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak oldu.

Zaurun parlaq gələcəyi vardı. O, bəlkə də haçansa general olacaqdı. Amma 25 yaşında vaxtsız ölüm ona bu imkanı vermədi. İndi ruhu Vətən göylərində dolaşan Zaurun generaldan da ali rütbəsi var: şəhidlik rütbəsi! Bu rütbəni qazanmaq isə hər kişinin işi deyil.

Haradasa oxumuşdum: "Elə yaşamaq lazımdır ki, öləndən sonra da yaşaya biləsən". Şəhidliyi ilə xalqın ürəyində özlərinə əbədi məskən salan İqbal Həsənov və Zaur Nurullayev kimi Vətən övladları məhz belələrindədir. Qədirbilən Azərbaycan xalqı özünün qəhrəman övladlarının xatirəsini həmişə əziz tutub yaşadacaq.